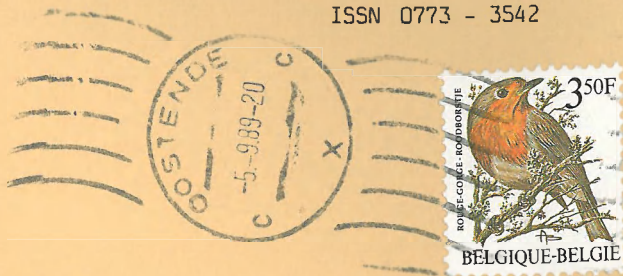

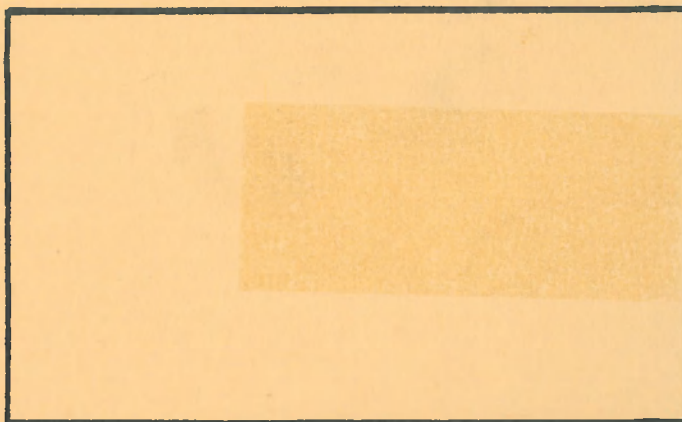

ISSN 0773 - 3542

DE STRANDVLO

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT

Verantw. uitgever:

Guido Rappé
Kapelstraat, 3
B-9890 Ursel

afgeleverd door Oostende X

Jaargang 9 (2)

augustus 1989

Periodiek van "De Strandwerkgroep",
Vereniging voor mariene biologie.
Verschijnt driemaandelijks

augustus 1989

Voorzitter: André ANNYS, Guido Gezellestraat 8, 8400 Oostende.
Tel. 059/70.61.50

Penningmeester: August GOETHAELS, Lobelialaan 5, 8400 Oostende.
Tel. 059/80.26.45

Redactieraad: Guido RAPPE, Kapelstraat 3, 9890 Ursel.
Tel. 091/74.39.68

Emmanuel DUMOULIN, De Wulk 8, 8390 Knokke-Heist.

Secretaresse: Rika GOETHAELS, Lobelialaan 5, 8400 Oostende.
Tel. 059/80.26.45

Natuurhistorisch Archief: Jean-Paul VAN DER PERREN, Hoogstraat 137,
2940 Zemst. Tel. 015/61.07.81

Bestuurslid: Yves VERHAEGHE, Oostendestraat 185, 8100 Torhout.
Tel. 050/21.57.94

Abonnementsprijs: 250 Fr. Te storten op rek. 001-1091291-20,
t.n.v. "De Strandwerkgroep", p/a A. GOETHAELS (zie hoger).
Buitenlandse leden gebruiken postrek. 000-1493424-12.

Artikels voor volgend nummer binnen vóór

INHOUD.

WOORD VOORAF	38
EXCURSIEPROGRAMMA	38
ERRATUM	38
18454 RAPPE, G. Het Harig krabbetje <u>Pilumnus hirtellus</u> te Knokke-Heist.	39
18455 GOETHAELS, R. Bretagnerreis 1-7 april 1989: molluskenverslag.	40
18457 VAN DER PERREN, J.-P. Het Natuurhistorisch Archief, een nieuwe aanpak!	45
18463 ADEMA, J.P.H.M., R.H. DE BRUYNE & F.A. PERK. Voorlopige naamijst van de mariene mollusken en de regelmatig langs de kust van Nederland en België aangespoelde schelpensoorten.	49
BOEKBESPREKING	60

WOORD VOORAF

Deze Strandvlo heeft behoorlijk veel vertraging opgelopen, om meerdere redenen. De belangrijkste reden is wel het gebrek aan kopij geweest, waardoor slechts laat aan de realisatie van dit nummer kon gestart worden. Andere factoren hebben deze vertraging nog in de hand gewerkt. Zonder de hulp van bestuurslid Yves Verhaeghe (ere wie ere toekomt) was het wellicht nog later geworden. Om in de toekomst dit euvel te vermijden is het belangrijk dat u ons overstelpt met artikels en het NHA met waarnemingen. Over de miraculeuze wedergeboorte van deze laatste leest u meer in dit nummer. Als u dus even niet weet wat gedaan, duik dan in uw notaboek en stuur al uw oude, nog niet meegedeelde waarnemingen ook op. Of ga even kwallen tellen (zie vorig nummer). De redactie hoopt dat u een fijne vakantie hebt genoten.

EXCURSIEPROGRAMMA 1989

Raadpleeg vorig nummer blz. 1 (o.a. 9 september a.s.).

ERRATUM.

In de Strandvlo 9 (1) ontbreken bij het artikel van E. DUMOULIN (p. 21-31) drie literatuurreferenties. Hier worden ze gegeven:

- DE MAEYER, P., S. WARTEL & G. DE MOOR, 1985. Internal structures of the Nieuwpoort Bank (Southern North Sea). - Neth. J. Sea Res., 19 (1): 15-18.
- FRETTER, V., A. GRAHAM & E. ANDREWS, 1986. The Prosobranch Molluscs of Britain and Denmark: Part 9 - Pyramidellacea. - J. moll. Stud., suppl. 16: 557-649.
- LALAN, C. & R.T.E. SCHUETTENHELM, 1981. Some new evidence on the origine of the Zeeland ridges. - Spec. Publ. int. Ass. Sedi-ment., 5: 239-245.

HET HARIG KRABBETJE PILUMNUS HIRTELLUS TE KNOKKE-HEIST.

G. RAPPÉ

Is het Harig Krabbetje een vaste bewoner van de golfbrekers te Knokke-Heist?

Op 11 februari 1989 vond ik vier grote exemplaren tussen de mosselen op de golfbreker vóór het Dir. Gen. Willemspark. Opvallend was ook het aanwezig zijn van Porseleinkrabbetjes *Porcellana longicornis* en, minder frequent, Brokkelsterren *Ophiotrix fragilis*. Diezelfde fauna, aangevuld met de Vlokkige Naaktslak *Aeolidia papillosa*, werd enige tijd later, op 25 maart 1989, ook door Cédric d'Udekem d'Acoz aangetroffen op een golfbreker te Albertstrand. Omtrent het voorkomen van het Harig Krabbetje is niet veel gekend. Eind augustus 1984 vond C. d'Udekem d'Acoz (1985) ze regelmatig op de golfbrekers te Duinbergen (Albertstrand). Hij zou ook in 1976 ééntje hebben gevonden op de hiervoor vermelde plaats. Van de tussenliggende jaren zijn geen gegevens bekend. Dit kan ten dele te wijten zijn aan het gebrek aan aandacht dat dit milieu geniet binnen de Strandwerkgroep, verwend als we zijn door echte rotskusten als die in Boulonnais en in Bretagne. Daar staat tegenover dat tenminste C. d'Udekem d'Acoz toch min of meer regelmatig de golfbrekers van Albertstrand en de oostelijke havendam van Zeebrugge (grondgebied Heist) heeft bezocht in de periode 1984 - 1989.

Betekent dit dat *Pilumnus hirtellus* deel uitmaakt van die groep van organismen die grote populatieschommelingen (tot zelfs volledig verdwijnen) vertoont ter hoogte van onze kust, zoals we kennen van de Fluwelen zwemkrab *Necora puber*, van de Breedpootkrab *Portumnus latipes* en van *Diogenes pugilator*? Of is ze toch aan onze aandacht ontsnapt? Alleen verdere waarnemingen kunnen hier enig licht op werpen!

Literatuur.

d'Udekem d'Acoz C., 1985. Waarnemingen van Decapoden te

Knokke-Heist. De strandvlo, 5 (1): 12 - 20.

Kapelstraat 3
9890 Ursel.

* * *

BRETAGNEREIS 1-7 APRIL 1989: MOLLUSKENVERSLAG.

R. GOETHAELS

Zaterdag 1 april: Om 14 u. kwamen de vlugste chauffeurs reeds aan in Erqui. Het hotelletje werd vlug verkend, en dan gingen de meest enthousiaste verzamelaars al op weg naar de haven. Het haventje in Erqui is alles behalve proper, maar dat is natuurlijk goed voor Strandwerkgroepers. Je kan er snuisteren op en onder de boten, tussen de netten, tussen de kreeftenfuiken, en ook in de vuilnisbakken. De eerste oppervlakkige verkenningstocht leverde al wat materiaal op. Tussen de fuiken lagen wel een vijftigtal exemplaren *Ocenebra erinacea*, ook enkele *Chlamys varia*, *Pecten maximus*, en veel *Glycymeris glycymeris*. De vuilbakken waren al van ver te ruiken, maar toch zat er weinig interessant materiaal in. Enkel de Wrattige venusschelp, *Venus verrucosa*, was er massaal te vinden.

Zondag 2 april: Vroeg uit de veren, en het haventje van Erqui verkennen. De meesten gingen het strand op en bekeken het leven op de havenmuren. Op de eerste muur was het leven niet zo rijk als op de tweede muur. *Ocenebra erinacea* kwam er massaal voor, alsook de Verdikte fuikhoren *Nassarius incrassatus*, de Gewone alikruik *Littorina littorea*, de Ruwe alikruik *Littorina saxatilis*, de Stompe alikruik *Littorina obtusata* en *Littorina mariaae*. Naast de *Littorina* familie waren ook de meeste *Gibbula*-soorten van de partij: *Gibbula cineraria*, *Gibbula umbilicalis* en *Monodonta lineata*. Ook de Purperslak *Thais lapillus* was er in grote getale te vinden, alsook de Schaalhoren *Patella vulgata*. Een minder algemene verschijning waren de Koffieboontjes *Trivia arctica*.

en zijn gespikkelde vriend *Trivia monacha*. Yves vond er ook enkele exemplaren *Ocenebrina aciculata*. Deze soort is erg gemakkelijk te herkennen, het diertje zelf is immers bloedrood.

Enkelen verkenden liever de haven. Op een bepaalde plaats lagen er duizenden schelpen, waarschijnlijk afkomstig van de visserij: de Wulk *Buccinum undatum*, de Bonte mantel *Chlamys varia*, de Wijde mantel *Chlamys opercularis*, *Pecten maximus* en *Glycymeris glycymeris*. Door de reusachtige hoeveelheid materiaal kon er gezocht worden naar kleur variëteiten: glycymerissen met mooie tekening, hele bruine, bruine met witte vlekken en zelfs enkele lichte-paarse exemplaren werden verzameld.

Wel opvallend is dat al het materiaal in het haventje (alles wat tussen de bootjes ligt) vol zit met Muiltjes *Crepidula fornicata*. Op het strand vond Gust een levende *Pandora inaequalis*. Aan de andere kant van het strand waren er ook enkele rotsen. Deze waren begroeid met Mossels *Mytilus edulis*. Tussen de bysusdraden van de mossels leefden ook enkele kleinere schelpensoorten: Rika vond er verscheidene *Lasaea rubra* en *Cingula cingulis*, alsook een exemplaar *Onoba spec.* en een exemplaar *Odostomia spec.* In de late namiddag volgde nog een verrassing, enkele personen mochten mee op zee met een echte vissersboot. Johan en Rika namen hun kans en vertrokken om 5 uur 's avonds, beladen met potjes, zakjes enz.

Maandag 3 april: 's Morgens 8 uur! Johan en Rika kwamen terug, vermoeid, geschaafd en verkleumd maar toch gelukkig. De buit was niet zo groot als verwacht, veel schelpen zaten er niet in het net: meestal Wulken en de verschillende *Pecten*-soorten (André Pieters, onze *C. varia*-expert beweert echter dat de *varia*'s die op zee gevangen werden mooier gekleurd zijn dan deze die we in de haven gevonden hebben). Op de opgeviste stenen zaten enkele Arkschelpen *Arca lactea*. Gust, Yves, André Pieters en Linda trokken naar Paimpol, maar daar viel kennelijk niets te beleven. Op de terugweg stopten ze dan maar in St. Quay. Daar was het al veel interessanter: er was ook een haventje en daar vonden ze vele levende *Venerupis pullastra*, *Venerupis rhomboides*, *Arcopagia crassa*, *Calliostoma zizyphinum* - ook de witte variëteit *lyonsii* werd

er gevonden. Natuurlijk vond André er weer veel *Chlamys varia* en werden veel van de bovenvermelde algemeen voorkomende soorten er ook gevonden.

De rest van de groep trok naar een plaatsje ten westen van Erqui. Ook daar werden alle "normale" soorten gevonden, vooral veel *Calliostoma*'s en Triviâtjes. Manu vond er tevens één levende *Calliostoma papillosum*.

Johan en Rika hadden geen slaap en trokken dan maar naar het tweede muurtje in de haven van Erqui. Omdat het nu lager water was dan gisteren was daar nog meer te zien: *Ocenebrina aciculata* was er nu massaal te vinden en er zaten ook meer Trivia's. De interessantste vondst was echter een exemplaar van de schelp *Lamelaria perspicua*. Dit diertje leefde daar tussen de Tunicaten. Als je het ziet zou je niet direkt denken dat het een schelp is, want de fijne doorzichtige schelp is uitwendig niet te zien.

Dinsdag 4 april: Buiten giert de wind en de zee staat erg wild, met andere woorden: vliegende storm. De stemming in de ontbijtzaal is triest. Toch besluiten we ons buiten te wagen en trekken we naar St. Cast. Enkel de dapperen wagen zich op het strand. Ze vinden er onder andere *Littorina nigrolineata*. Manu en Bart waren de dappersten onder ons en zij gingen nog een eindje verderop. Ze kwamen fier terug met enkele *Pandora inaequalis*, enkele *Thracia phaseolina* en een dode *Velutina velutina*. Manu was ook bijzonder blij met enkele levende *Ensis ensis*. Ondertussen was de rest van de groep ofwel naar St. Malo, ofwel terug naar Erqui. Enkelen namen nog even een kijk in het haventje, in de voetjes van aangespoelde *Lamina*ria vond Johan enkele *Helcion pellucidum*, dit schelpje wordt door onze noorderburen het Discoslakje genoemd (misschien kunnen we er hier in België de Newbeat-slak van maken).

Woensdag 5 april: De storm is vrijwel gedaan en iedereen staat klaar om te vertrekken naar de Verdelet, een eilandje dat slechts met erg laag water vrijkomt. Eerst wandelen de familie Bart Verhaeghe samen met Gustje, Johan en Rika langs het strand van Val André. Opeens stoot een klein Verhaeghetje een ijselijke kreet uit "Kom eens allemaal naar hier, er ligt hier veel aangespoeld!". Dat was inderdaad geen overdrijving,

waarschijnlijk was door de storm de bodem goed omgewoeld waardoor een heleboel organismen vrijkwamen en levend aanspoelden. Ovale slijkschelpen *Lutraria lutraria*, Grote strandschelpen *Macra corallina*, honderden *Ensis ensis* en evenveel *Pharus legumen* probeerden zich weer in te graven (maar sommigen verdwenen richting België). *Calliostoma papillosum* en *Nassarius reticulatus* kropen massaal over de rotsen en in de plasjes water. *Corbula gibba* verborg zich in het zand; maar niet diep genoeg! Ook *Ensis arcuatus* werd er levend aangetroffen, evenals *Spisula solida*, *Spisula subtruncata* en *Mya truncata*. Op weg naar het eiland vonden we ook nog levende *Acanthocardia echinata*, *Acanthocardia tuberculata*, *Cerastoderma edule*, *Laevicardium crassum* en *Pandora inaequalis*.

Op het eiland zelf werden veel Paardezadels *Anomia ephippium* gezien. Onder de stenen werden één Sleutelgathoren *Diodora apertura*, drie *Raphitoma purpurea* en twee *Arca lactea* ontdekt. Op de Laminaria's leefde ook *Helcion pellucidum*. André Annys wilde eens bewijzen dat een voorzitter ook spieren heeft, en begon ijverig te graven op een zanderige plaats. Algauw haalde hij een *Gari depressa* boven en met behulp van wat zout kwamen ook enkele *Solen marginatus* naar de oppervlakte. Toen het water opkwam ging de rest van de groep ook nog eens kijken wat er zoal aangespoeld was op het strand van Val André. Yves vond een *Lacuna crassior* op aangespoeld Laminaria. Op het zand trof hij nog twee andere Cardiumsoorten: *Parvicardium scabrum* en *Parvicardium exiguum*.

Donderdag 6 april: St. Jacut, iedereen zat al de hele week te dromen over Pholaden, en vandaag gingen we er eindelijk naartoe. Vol enthousiasme gingen we het strand op, de voorzitter en zijn spa op kop. "Vandaag is het heel laag water, het strand lijkt wel oneindig!" De Pholaden vinden was echter niet zo eenvoudig als we dachten, zo'n groot strand en waar zitten die dingen in hemelsnaam! De groep viel dan ook gauw uiteen! Sommigen gingen de rotsformaties wat nauwkeuriger onderzoeken; zij vonden er *Lamelaria perspicua* en *Berthella plumula*. Twee weekdieren met inwendige schelp.

Anderen bekeken de zeegrasvelden. Ook daar leefde een slak met innerlijke schelp, namelijk de Zeehaas *Aplysia spec.* Er werd ook een lege schelp gevonden van *Haminea navicula*, een andere Opisthobranch. In het zand, onder het zeegras leefden ook nog twee tweekleppigen: *Loripes lactea* en *Lucinoma borealis*. Ook levende Olifantstandjes *Dentalium entalis* en *Pandora inaequalvis* werden er gevonden. Toen het water weer opkwam, kwam de ganse groep weer samen. In-tussen was een kolonie Pholaden *Pholas dactylus* gevonden. Met een riek werden enkele van de zeer breekbare schelpen naar boven gehaald. Op de wand van de graafgang van *Pholas dactylus* werd tevens een exemplaar van de tweekleppige *Lepton squamosum* aangetroffen.

Als we alles bekijken hebben we zo'n 70 soorten levend aangetroffen, de naaktslakken zijn nog niet behandeld, en ook veel kleinere soorten (Rissoa's, e.a.) liggen op dit moment nog steeds te wachten op determinatie. We kunnen dus besluiten dat de Bretagnereis dit jaar weer een enorm succes geworden is.

Lobelialaan, 5
8400 Oostende.

HET NATUUR-HISTORISCH ARCHIEF, EEN NIEUWE AANPAK!

J-P VANDERPERREN

De doelstelling van het N.H.A. is niet alleen het registreren van de strandvondsten van de leden van onze vereniging. Het moet een instrument zijn dat op een efficiënte manier toelaat deze gegevens te raadplegen en te interpreteren door iedereen die dat wenst.

Volgende voorwaarden moeten dan ook vervuld zijn om een goede werking te waarborgen:

- regelmatige waarnemingen
- gedetailleerde waarnemingen
- een goed klasseersysteem
- een toegankelijk archief

Om aan de laatste twee voorwaarden te voldoen zijn we overgegaan op het informatiseren van het archief. De vondsten van 1987 en 1988 zijn reeds verwerkt. Iedere waarneming bevat voldoende gegevens, voor zover deze natuurlijk medegedeeld werden door de waarnemer, en kunnen naar wens gesorteerd worden:

- datum
- waarnemer
- plaatsnaam
- juiste vindplaats
- aantal
- toestand
- Latijnse naam
- Nederlandse naam
- algemene opmerkingen

Een briefje aan het N.H.A. volstaat indien je gegevens wenst over een bepaalde soort, plaats of periode.

Wat de eerste twee voorwaarden betreft ligt de bal in uw kamp, beste medeleden!

Hier volgt een kleine analyse over de waarnemingen van 1987 en 1988.

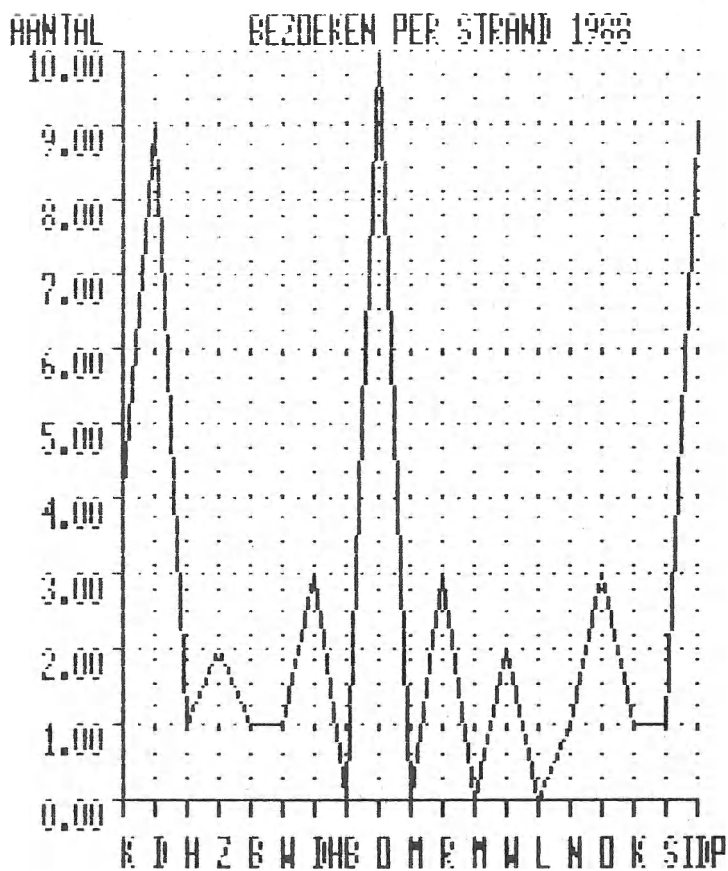

fig. 1. Het aantal waarnemingen per strand, van oostkust naar westkust.

Druk bezochte stranden zijn: Knokke-Duinbergen, Oostende en De Panne.

Van volgende stranden hebben we geen waarnemingen in 1988: Blankenberge, Bredene, Mariakerke, Middelkerke en Lombardsijde.

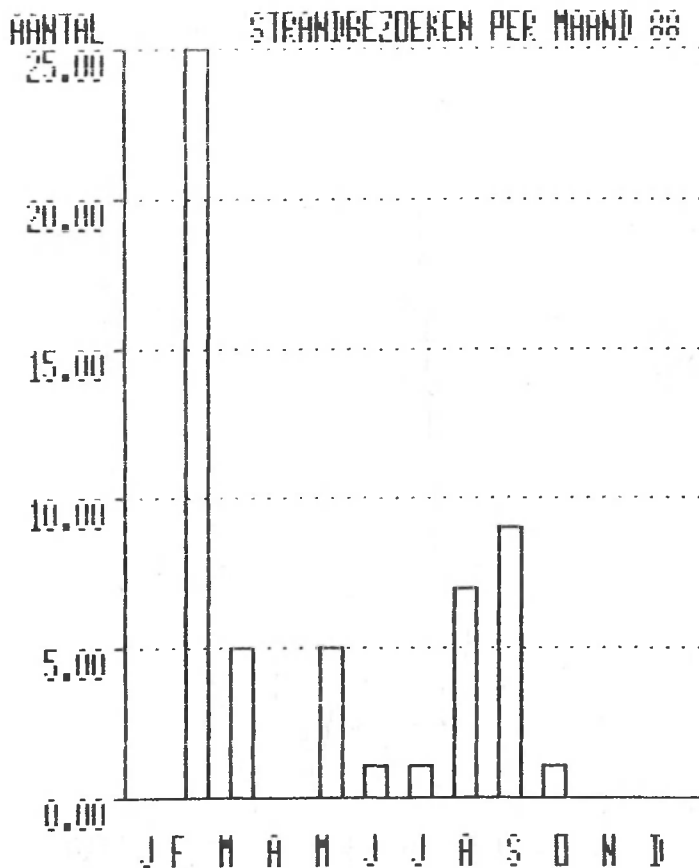

fig.2. Het aantal strandbezoeken per maand van 1988.

Ook de periodes van de strandbezoeken zijn onregelmatig.
In 1988 geen waarnemingen voor januari, april, november en

december. Komt dat door de winterslaap?

Aantal bruikbare waarnemingen 1987: 18
1988: 201

Aantal medewerkers 1987: 3
1988: 11 + enkele
onbekenden

Zouden er dus maar ongeveer 5% van onze leden op het strand komen? Dat is nogal onwaarschijnlijk!

Wij zijn er van overtuigd dat de meesten onder u nog wel ergens in een vergeten schuif waardevolle waarnemingen hebben liggen die om de een of de andere reden niet verstuurd werden. Aarzel niet uw strandvondsten van 1987 en 1988 op te sturen naar het N.H.A. of ze af te geven aan iemand van het bestuur. Wij rekenen op uw medewerking. In de volgende strandvlo zal dan ook het verslag '88 van het N.H.A. verschijnen. Als er ook voldoende aanvullende waarnemingen van 1987 doorgestuurd worden, kan ook van dat jaar een fatsoenlijk overzicht samengesteld worden. Duik eens in uw notaboeken!

Hoogstraat, 137
2940 Zemst.

VOORLOPIGE NAAMLIJST VAN DE MARIENE MOLLUSKEN EN
DE REGELMATIG LANGS DE KUST VAN NEDERLAND EN
BELGIE AANGESPOELDE SCHELPENSOORTEN - ONDER RE-
DAKTIE VAN J.P.H.M. ADEMA, R.H. DE BRUYNE EN
F.A. PERK.

Inleiding

IN 1988 verscheen van de hand van R.A. Bank de officiële lijst met Nederlandse namen voor de inheemse landslakken en binnendijs levende watermollusken. In navolging daarvan nu een lijst met voorstellen voor de mariene soorten. De genoemde namen zijn uiteraard verre van definitief en worden hierbij slechts ter overweging aangeboden. Evenals het geval was bij het tot stand komen van de lijst van Bank is het onze bedoeling een discussie op gang te brengen, waarna uiteindelijk een definitieve lijst kan worden samengesteld. De publikatie van deze voorlopige naamlijst moet dan ook vooral worden gezien als een verzoek tot medewerking aan de leden van de Nederlandse Malacologische Vereniging, de Strandwerkgemeenschap van de K.N.N.V., N.J.N. en A.C.J.N. en de Belgische Strandwerkgroep en andere geïnteresseerden en belanghebbenden.

Toelichting bij de voorlopige naamlijst.

De voorbereiding van de mariene lijst heeft veel tijd gekost. Behalve de al door Bank (1988) in zijn inleiding aangehaalde redenen voor vertraging, bleek het samenstellen van een mariene lijst nog aanzienlijk meer problemen op te leveren dan al het geval was bij de land- en zoetwaterlijst. Zo bleek het erg moeilijk een bevredigend antwoord te vinden op de vraag welke soorten wel en welke niet in de lijst moesten worden opgenomen. Waar leg je bijvoorbeeld de faunagrens; m.a.w. welke soort behoort tot de Nederlands/Belgische fauna en welke niet? Worden alleen soorten opgenomen die levend kunnen worden aangetroffen, zogenaamde 'autochtone soorten', of ook soorten waarvan voornamelijk of uitsluitend de lege schelpen aanspoelen?

En wat te doen met fossiele, aangevoerde en/of zeldzame soorten? Na lang wikken en wegen en overleg met diverse personen is voorlopig het volgende besloten:

Opgenomen werden alle soorten waarvan onomstotelijk vast staat dat ze in Nederland en België levend voorkomen in natuurlijke milieu's (categorie R in de lijst van A.W. Jansen uit 1975: de zogenaamde 'autochtone soorten'). Verder is gekozen voor het opnemen van alle soorten waarvan in het hele kustgebied tussen Rottum en De Panne min of meer regelmatig exemplaren en/of schelpen op het strand en in aanspoelsel te vinden zijn. Hierdoor komen in de lijst ook een aantal typische 'fossielen' voor, voornamelijk afkomstig uit holocene en jong-pleistocene bodemlagen (Eemien). De betreffende soorten spoelen immers langs de gehele kust aan en kunnen daardoor worden gerekend tot de Nederlands/Belgische mariene (schelpen-)soorten. Uiterst zeldzame soorten waarvan slechts één of enkele malen exemplaren of schelpen op of nabij de kust werden aangetroffen zijn in principe weggelaten, evenals soorten die met wierbossen en andere drijvende of in het water zwevende voorwerpen van buiten het vastgestelde gebied werden aangevoerd.

Bij de keuze van de Nederlandse namen is zoveel mogelijk de door Bank (1988) beschreven werkwijze gevolgd. Daarbij hebben we vooral het 'ingeburgerd zijn' van een naam zwaar laten wegen, evenals de toegankelijkheid en de verspreiding van de literatuur waarin de betreffende naam voorkomt. In een aantal gevallen bleken voor een bepaalde soort twee namen in gebruik te zijn, reden om ze (voorlopig) beide te handhaven.

Hoewel tegenwoordig ook bij de Nederlandse naamgeving vaak wordt overgegaan tot een binaire nomenclatuur, is dat in deze lijst met opzet nog niet doorgevoerd. Het voert ons inziens tamelijk ver om bij sterk ingeburgerde namen als de Tapijtschelp, Oester, Mossel en Kokkel het toevoegsel 'gewone' te gaan gebruiken. Ook dit is een punt ter discussie. Soorten die in de lijst van Bank (1988) wel een dergelijk voorvoegsel hebben gekregen, zijn vanzelfsprekend onveranderd overgenomen.

Een aanzienlijk probleem vormden de soorten waarvoor in de literatuur geen Nederlandse naam voorhanden was, zoals veel naaktslakken en kleine soorten uit schelpgruis. Voor een aantal van deze soorten hebben we, ondanks de hieraan verbonden nadelen, getracht een acceptabele naam te bedenken. Bij een aantal soorten is dat echter (nog) niet gelukt: in zo'n geval is in de kolom Nederlandse namen de aanduiding '?voorstel?' opgenomen. Behalve deze zijn in de lijst nog een aantal andere symbolen gebruikt. De betekenis daarvan is als volgt:

(L) : naam afkomstig uit de literatuur. In veel gevallen ingeburgerd en niet aan veranderingen onderhevig.

(V) : voorgedragen/voorgesteld; een nieuwe naam.

? : twijfelgeval - voor de wetenschappelijke naam: moet de soort wel in de lijst worden opgenomen?

? : twijfelgeval - voor de Nederlandse naam: de naam is voor verbetering vatbaar.

De symbolen kunnen ook door elkaar gebruikt zijn. Na de lijst met voorstellen volgt een appendix met de soorten die om diverse redenen niet in onze lijst zijn opgenomen, maar waarvan wel een Nederlandse naam in de literatuur wordt vermeld. Het zijn vaak soorten die zeker niet tot het Nederlands/Belgische faunagebied behoren of uiterst zeldzaam zijn. Ze worden genoemd om u in de gelegenheid te stellen de selectie te controleren en eventueel van commentaar te voorzien.

Wij hopen dat u de lijst kritisch wilt doornemen en eventueel commentaar, aanvullingen en verbeteringen aan ons doorgeeft. De op een later tijdstip te verschijnen definitieve lijst zal een complete inventarisatie van alle in de literatuur aangetroffen namen bevatten, met verwijzing naar de betreffende boeken en tijdschriften. Ook de volledige wetenschappelijke naam, auteur en het soortnummer (naar Janssens, 1975) zullen daarin worden opgenomen.

Commentaar te richten aan: J.P.M.H. Adema
Rijksmuseum van Natuurlijke Historie

Commentaar te richten aan:

J.P.M.H. Adema
Rijksmuseum van Natuurlijke Historie
Postbus 9517
2300 RA Leiden
tel.: 071-143844

Literatuur:

- BANK, R.A., 1988. Naamlijst van de in Nederland inheemse
landslakken en binnendijkse watermollusken. Infor-
matieblad Ned. Malac. Ver. 8: 1-27.
- JANSSENS, A.W., 1975. Systematische lijst van Nederlandse
en fossiele mollusken. Meded. Werkgr. Tert. Kwart.
Geol. 12 (4): 115-170.

N.V.D.R. : De bijgevoegde soortenlijst steunt eigenlijk op
de situatie in Nederland. Aan een kritische eva-
luatie betreffende eventueel toe te voegen soor-
ten van uit Belgische hoek wordt gewerkt.
Waar echter iedereen kan aan meewerken, is het
verzinnen van goede Nederlandse namen. Sommige
namen in de lijst getuigen van een gebrek aan
inspiratie. Het is misschien geen slecht idee de
Belgische inbreng te bundelen. Voorstellen kun-
nen altijd naar de redactie gestuurd worden!

Voorlopige naamlijst van in Nederland voorkomende mariene mollusken

	<u>Leptochiton asellus</u>	Pissebedkeverslak	(L)
	<u>Lepidochitona cinereus</u>	Asgrauwe keverslak	(L)
?	<u>Acanthochitona crinitus</u>	Ruwe keverslak	(V)
	<u>Nucula nitidosa</u>	Parelmoerneut ¹	(V)
	<u>Nucula nucleus</u>	Ovale parelmoerneut	(V)
	<u>Striarca lactea</u>	Melk witte arkschelp	(L)
?	<u>Glycymeris glycymeris</u>	Kamschelp	(L)
	<u>Mytilus edulis</u>	Mossel	(L)
?	<u>Mytilus cf. galloprovincialis</u>	Krombekmossel	(L)
?	<u>Musculus costulatus</u>	Platte streepschelp	(V)
	<u>Musculus discors</u>	Gebochelde streepschelp	(V)
	<u>Musculus tumidus</u>	Gemarmerde streepschelp	(L)
?	<u>Modiolus phaseolina</u>	Kleine paardemossel	(V)
?	<u>Modiolus barbatus</u>	Behaarde paardemossel	(V)
	<u>Modiolus modiolus</u>	Paardemossel	(L)
	<u>Aguipecten opercularis</u>	Wijde mantel	(L)
	<u>Chlamys varia</u>	Bonte mantel	(L)
?	<u>Hinnites distortus</u>	Gebochelde mantel	(V)
?	<u>Palliolum tigrinum</u>	Tijgerpels	(L)
	<u>Pecten maximus</u>	Grote mantel	(L)
	<u>Anomia ephippium</u>	Paardezadel	(L)
	<u>Pododesmus squamula</u>	Schilferige dekschelp	(L)
?	<u>Pododesmus squamula</u> forma <u>aculeata</u>	Stekelige dekschelp	(L)
	<u>Pododesmus patelliformis</u>	Manteldekschelp	(V)
	<u>Pododesmus squama</u>	Groene dekschelp	(V)
?	<u>Linaria loscombi</u>	Scheve vijlschelp	(V)
?	<u>Limatula sulcata</u>	Kleine vijlschelp	(V)
	<u>Crassostrea gigas</u>	Japanse oester	(L)
	<u>Crassostrea angulata</u>	Portugese oester	(L)
?	<u>Crassostrea virginica</u>	Amerikaanse oester	(L)
	<u>Ostrea edulis</u>	Oester	(L)
?	<u>Lucinoma borealis</u>	? Noordse lucina	(V)
	<u>Lucinella divaricata</u>	Dubbeltjesschelp/Vingerafdrukje	(L/L)
?	<u>Thyasira flexuosa</u>	? voorstel?	(V)
?	<u>Diplodonta rotundata</u>	? voorstel?	(V)
	<u>Lasaea rubra</u>	Korstmosmosseltje	(V)
	<u>Kellia suborbicularis</u>	Holtemosseltje	(V)
	<u>Myrella bidentata</u>	Tweetandmosseltje	(L)
	<u>Tellinella ferruginosa</u>	Zeeklitmosseltje	(L)
?	<u>Astarte sulcata</u>	? Breedgeribde astarte	(V)
	<u>Goodallia triangularis</u>	Kleine astarte	(L)
?	<u>Tridonta montagu</u>	? Driehoekige astarte	(V)
	<u>Acanthocardia aculeata</u>	Grote hartschelp	(V)
	<u>Acanthocardia echinata</u>	Gedoornde hartschelp	(L)
	<u>Acanthocardia tuberculata</u>	Geknobbelde hartschelp	(V)
?	<u>Sphaerocardium paucicostatum</u>	? Dunne hartschelp	(V)
	<u>Cerastoderma edule</u>	Kokkel	(L)
	<u>Cerastoderma glaucum</u>	Brakwaterkokkel	(L)
	<u>Parvicardium exiguum</u>	Scheve kokkel	(L)

?	<u>Parvicardium scabrum</u>	Gesclubde hartschelp	(V)
	<u>Laevicardium crassum</u>	Noorse hartschelp	(L)
	<u>Mactra corallina cinerea</u>	Grote strandschelp	(L)
	<u>Spisula elliptica</u>	Ovale strandschelp	(L)
	<u>Spisula solida</u>	Stevige strandschelp	(L)
	<u>Spisula subtruncata</u>	Halfgeknotte strandschelp	(L)
	<u>Lutraria lutraria</u>	Otterschelp/Ovale slijkschelp	(L/L)
	<u>Solen marginatus</u>	Messchede	(L)
	<u>Ensis arcuatus</u>	Grote zwaardschede	(L)
	<u>Ensis ensis</u>	Kleine zwaardschede	(L)
	<u>Ensis minor</u>	Klein tafelmesheft	(L)
	<u>Ensis phaxoides</u>	? Glanzende zwaardschede	(V)
	<u>Ensis siliqua</u>	Groot tafelmesheft	(V)
	<u>Ensis americanus/directus</u>	Amerikaanse zwaardschede	(L)
	<u>Phaxas pellucidus</u>	Sabelschede	(L)
	<u>Fabulina fabula</u>	Rechtsgestreepte plaatschelp	(L)
	<u>Angulus tenuis</u>	Tere plaatschelp	(L)
?	<u>Angulus donacinus</u>	Stralende plaatschelp	(V)
	<u>Angulus pygmaeus</u>	Kleine plaatschelp	(L)
?	<u>Arcopagia crassa</u>	? Geribde plaatschelp	(V)
	<u>Macoma balthica</u>	Nonnetje	(L)
	<u>Donax vittatus</u>	Zaagje	(L)
	<u>Gari fervensis</u>	? Fär-Öer schelp	(V)
	<u>Scrobicularia plana</u>	Platte slijkgaper	(L)
	<u>Abra alba</u>	Witte dunschaal	(L)
	<u>Abra prismatica</u>	Prismatische dunschaal	(L)
	<u>Abra tenuis</u>	Tere dunschaal	(L)
?	<u>Mytilopsis leucophaeta</u>	Brakwatermossel	(L)
	<u>Arctica islandica</u>	Noordkromp	(L)
	<u>Venus verrucosa</u>	Wrattige venusschelp	(L)
	<u>Dosinia exoleta</u>	Artemisschelp	(L)
	<u>Dosinia lupinus lineta</u>	Dichtgestreepte artemisschelp	(L)
?	<u>Venerupis aurea aurea</u>	Gouden tapijtschelp	(V)
	<u>Venerupis aurea senescens</u>	Fossiele tapijtschelp	(L)
	<u>Venerupis decussata</u>	Getraliede tapijtschelp	(V)
?	<u>Venerupis rhomboides</u>	Gladde tapijtschelp	(V)
	<u>Venerupis senegalensis</u>	Tapijtschelp	(L)
	<u>Chamelea gallina striatula</u>	Venusschelp	(L)
?	<u>Mercenaria mercenaria</u>	Amerikaanse venusschelp	(V)
	<u>Timoclea ovata</u>	Ovale venusschelp	(V)
?	<u>Mysia undata</u>	?voorstel?	(V)
	<u>Petricola pholadiformis</u>	Amerikaanse boormossel	(L)
	<u>Arenomya arenaria</u>	strandgaper	(V)
	<u>Mva truncata</u>	Afgeknotte strandgaper	(L)
?	<u>Sphenia binghami</u>	Kleine (?strand-)gaper	(V)
	<u>Corbula gibba</u>	Korfschelp	(L)
?	<u>Gastrochaena dubia</u>	Steenboorder	(L)
	<u>Hiatella arctica</u>	Noordse rotsboorder	(L)
	<u>Turneria jeffreysi</u>	Geplooid rotsboorder	(L)
	<u>Barnea parva</u>	Kleine boormossel	(V)
	<u>Barnea candida</u>	Witte boormossel	(L)
	<u>Pholas dactylus</u>	Pholade	(L)

	<u>Zirfaea crispata</u>	Ruwe boormossel	(L)
	<u>Psiloteredo megotara</u>	Scheepsworm	(L)
	<u>Teredo navalis</u>	Paalworm	(L)
?	<u>Nototeredo norvagica</u>	Noorse paalworm	(L)
	<u>Thracia papyracea</u>	Papierschelp	(L)
	<u>Dentalium entalis</u>	Gladde olifantstand	(V)
	<u>Dentalium vulgare</u>	Geribde olifantstand	(V)
	<u>Diodora apertura</u>	Sleutelgathoren	(L)
	<u>Acmaea virginea</u>	Schoteltje	(L)
	<u>Helcion pellucidum</u>	Blauwgestreepte schaalhoren	(V)
?	<u>Patella ulyssiponensis</u>	Ruwe schaalhoren	(V)
?	<u>Patella depressa</u>	Platte schaalhoren	(V)
	<u>Patella vulgata</u>	Schaalhoren	(L)
?	<u>Gibbula tumida</u>	Opgezwollen tolhoren	(V)
?	<u>Gibbula magus</u>	Geknobbelde tolhoren	(V)
	<u>Gibbula cineraria</u>	Asgrauwe tolhoren	(L)
	<u>Calliostoma zizyphinum</u>	Priktohlhoren	(L)
	<u>Circulus striatus</u>	Platte cirkelslak	(V)
	<u>Lacuna vincta</u>	Scheefhoren	(L)
?	<u>Lacuna parva</u>	Kleine scheefhoren	(V)
?	<u>Lacuna crassior</u>	Grote scheefhoren	(V)
?	<u>Stenotis pallidula</u>	Bleke scheefhoren	(L)
	<u>Littorina littorea</u>	Gewone alikruik	(L)
	<u>Littorina obtusata</u>	Stompe alikruik	(L)
	<u>Littorina mariae</u>	Platte alikruik	(V)
	<u>Littorina saxatilis</u>	Vale Alikruik/Donkere alikruik	(V)
	<u>Littorina rudis</u>	Ruwe alikruik	(L)
	<u>Littorina tenebrosa</u>	Vale alikruik/Brakwater alikruik ²	(V)
	<u>Littorina nigrolineata</u>	Zwartgelijnde alikruik	(V)
	<u>Littorina neritoides</u>	Kleine alikruik	(L)
	<u>Littorina arcana</u>	(Eier-)Levendbarende Alikruik	(V)
	<u>Hydrobia neglecta</u>	Vergeten drijfhoren	(V)
	<u>Hydrobia ventrosa</u>	Opgezwollen drijfhoren/Brakwaterhorentje	(V/V)
	<u>Semisalsa stagnorum</u>	Basters' drijfhoren	(L)
	<u>Peringia ulvae</u>	Wadslakje	(L)
	<u>Potamopyrgus antipodarum</u>	Jenkins' brakwaterhorentje	(L)
?	<u>Potamopyrgus antipodarum f. carinata</u>	Gekield brakwaterhorentje	(V)
	<u>Alvania lactea</u>	Melkwit drijfhorentje	(L)
	<u>Onoba semicostata</u>	Gordelslakje	(L)
	<u>Onoba aculeus</u>	Slang gordelslakje	(V)
?	<u>Cingula semistriata</u>	Gestreept drijfhorentje	(V)
	<u>Rissoa membranacea</u>	Vliezig drijfhorentje	(L)
?	<u>Rissoa labiosa</u>	?voorstel?	(V)
	<u>Turboella parva</u>	Klein drijfhorentje	(L)
	<u>Assimineea grayana</u>	Gray's kustslak	(L)
	<u>Tornus subcarinatus</u>	Gekielde cirkelslak	(L)
	<u>Skeneopsis planorbis</u>	Zeepsthorentje	(L)

	<u>Ammonicera rota</u>	Ammonietslakje	(V)
	<u>Omalozyra atomus</u>	?voorstel?	(V)
	<u>Turritella communis</u>	Penhoren	(L)
	<u>Caecum glabrum</u>	Buishorentje	(V)
	<u>Bittium reticulatum</u>	Muizekeutel	(L)
?	<u>Cerithiopsis tubercularis</u>	Naaldje	(V)
?	<u>Triphora adversa</u>	Linksgewonden naaldje	(V)
	<u>Epitonium clathrus</u>	Wenteltrap	(L)
	<u>Epitonium turtonae</u>	Turtons' wenteltrap	(L)
	<u>Epitonium clathratulum</u>	Witte wenteltrap	(L)
?	<u>Aclis minor</u>	?voorstel?	(V)
?	<u>Graphis albida</u>	?voorstel?	(V)
?	<u>Eulima glabra</u>	?voorstel?	(V)
	<u>Aporrhaia pespellicani</u>	Pelikaansvoet	(L)
?	<u>Capulus unguricus</u>	Hongaarse muts/Zotskap	(L/L)
	<u>Calyptraea chinensis</u>	Chinees hoedje	(L)
	<u>Crepidula fornicata</u>	Muiltje	(L)
	<u>Velutina velutina</u>	Fluweelhoren	(V)
	<u>Trivia arctica</u>	koffieboontje	(V)
	<u>Trivia monacha</u>	Gevlekt koffieboontje	(V)
	<u>Euspira catena</u>	Tepelhoren	(L)
	<u>Euspira poliana</u>	Glanzende tepelhoren	(L)
	<u>Nucella lapillus</u>	Purperslak	(L)
	<u>Ocenebra erinaceum</u>	Stekelhoren	(L)
	<u>Buccinum undatum</u>	Wulk	(L)
	<u>Neptunea antiqua</u>	Noordhoren	(L)
?	<u>Neptunea despecta</u>	Gekielde noordhoren	(V)
	<u>Sipho gracilis</u>	Slanke noordhoren	(L)
	<u>Nassarius reticulata</u>	Gevlochten fuikhoren	(L)
	<u>Nassarius incrassata</u>	Verdikte fuikhoren	(L)
	<u>Nassarius pygmaea</u>	Kleine fuikhoren	(L)
	<u>Bela nebula</u>	Slanke trapgevel	(V)
?	<u>Haedropleura septangularis</u>	Zevenkantige trapgevel	(V)
	<u>Oenopota rufa</u>	Schuingeribde trapgevel	(V)
	<u>Oenopota turricula</u>	Trapgevel	(L)
	<u>Chrysallida spiralis</u>	Gekield traliehorentje	(V)
	<u>Chrysallida sarsi</u>	Stomp traliehorentje	(V)
	<u>Odostomia scalaris</u>	Mosselslurper	(L)
	<u>Odostomia plicata</u>	Slank tandhorentje	(V)
?	<u>Odostomia eulimoides</u>	?voorstel?	(V)
?	<u>Odostomia turrita</u>	?voorstel?	(V)
?	<u>Odostomia unidentata</u>	Breed tandhorentje	(V)
	<u>Turbonilla crenata</u>	Gestreept priemhorentje	(V)
	<u>Turbonilla lactea</u>	Melkwit priemhorentje	(V)
	<u>Acteon tornatilis</u>	Spoelhoren	(L)
?	<u>Cyclidna cylindracea</u>	Slanke Oubliehoren	(V)
	<u>Philine punctata</u>	Gestippeld schepje	(V)
	<u>Philine aperta</u>	Schepje	(L)
	<u>Retusa obtusa</u>	Oubliehoren	(L)
	<u>Ovatella myosotis</u>	Gewoon muizeoortje	(L)
?	<u>Ovatella myosotis forma denticulata</u>	Getand muizeoortje	(V)
	<u>Leucophytia bidentata</u>	Wit muizeoortje	(L)

<u>Elysia viridis</u>	Groene zeenaaktslak	(L)
<u>Limapontia depressa</u>	Schorreslakje	(L)
<u>Alderia modesta</u>	Kwelderslak	(L)
<u>Archidoris pseudocarpus</u>	Reuzesterslak	(L)
<u>Thecacera pennigera</u>	Gestippelde sterslak	(V)
<u>Palio nothus</u>	? voorstel?	(V)
<u>Acanthodoris pilosa</u>	Egelslak	(L)
<u>Onchidoris bilamellata</u>	Rose sterslak	(L)
<u>Onchidoris muricata</u>	Geknobbelde sterslak	(V)
<u>Ancula gibbosa</u>	? Oranjetipje	(V)
<u>Goniodoris castanea</u>	Geplooiide sterslak	(V)
<u>Goniodoris nodosa</u>	? voorstel?	(V)
? <u>Doridella batava</u>	Zuiderzeeslak	(V)
<u>Tritonia plebeia</u>	Gewone tritonia	(L)
<u>Dendronotus frondosus</u>	Boompjesslak	(L)
<u>Doto coronata</u>	Kroonslak	(L)
<u>Janolus cristatus</u>	Blauwtipje	(L)
<u>Coryphella gracilis</u>	Sierlijke knotsslak	(V)
<u>Eubbranchus exiguus</u>	Plompe knotsslak	(V)
<u>Eubbranchus pallidus</u>	Bleke knotsslak	(V)
<u>Eubbranchus rupium</u>	Zeedraadslak	(V)
<u>Cuthona concinna</u>	Zeecypresslak	(V)
<u>Cuthona nana</u>	Zeeraspslak	(V)
<u>Tergipes tergipes</u>	Slanke knotsslak	(L)
<u>Cuthona gymnota</u>	? Zachtgedoornde zeenaaktslak	(V)
<u>Cuthona foliata</u>	Gestreepte zeenaaktslak	(V)
<u>Facelina bostoniensis</u>	? voorstel?	(V)
<u>Aeolidia papillosa</u>	Vlokkige zeenaaktslak	(L)
<u>Aeolidiella glauca</u>	? voorstel?	(V)
<u>Spirula spirula</u>	Posthoreninktvis	(L)
<u>Ommatostrephes sagittatus</u>	Grote pijlinktvis	(L)
<u>Allotheutis subulata</u>	Dwergpijlinktvis	(L)
<u>Loligo forbesi</u>	Noordse pijlinktvis	(L)
<u>Loligo vulgaris</u>	Gewone pijlinktvis	(L)
<u>Sepiella japonica</u>	Japanse zeekat	(V)
<u>Sepia elegans</u>	Sierlijke zeekat	(L)
<u>Sepia officinalis</u>	Gewone zeekat	(L)
<u>Sepia orbignyana</u>	Gedoornde zeekat	(L)
<u>Sepiola atlantica</u>	Dwerginktvis	(L)
<u>Octopus vulgaris</u>	Gewone achtarm	(L)
<u>Eledone cirrhosa</u>	Kleine achtarm	(L)

APPENDIX - Overige in de literatuur genoemde namen die om diverse redenen niet in de voorstellenlijst zijn opgenomen:

<u>Callochiton septemvalvis</u>	Fluwelen keverslak
<u>Chiton olivaceus</u>	Chiton; Keverslak
<u>Lepidopleurus cajetanus</u>	Geribde keverslak
<u>Acanthochiton communis</u>	Gestekelde keverslak
<u>Patella coelmea</u>	Schaalhoren
<u>Nucula tenuis</u>	Dunschalige parelmoerneut
<u>Arca diliwii</u> (= <u>A. noae</u>)	Noachs Ark; Arkschelp
<u>Musculus niger</u>	Zwarte streepschelp
<u>Ostrea edulis</u> forma <u>lamellosa</u>	Paardenhoef
<u>Lima inflata</u>	Vijlmossel
<u>Pinna squamosa</u>	Steekmossel
<u>Pecten jacobea</u>	Jacobsmantel; St. Jacobsschelp
<u>Anomia undulata</u>	Gegolfde dekschelp
<u>Megacardita planicostata lerichei</u>	Fossiele hartschelp/Zwinkokkel
<u>Cardium fasciatum</u>	Gebandeerde/Gestreepte hartschelp
<u>Parvicardium ovale</u>	Kleine hartschelp
<u>Parvicardium minimum</u>	Kleine hartschelp
<u>Tellina nitida</u>	Platschelp
<u>Tellina cornea</u>	Hoornachtige dunschaal
<u>Tellina incarnata</u>	Vleeskleurige platschelp
<u>Donax trunculus</u>	Stomp zaagje; Zaagje
<u>Abra nitida</u>	Platte/Glanzende dunschaal
<u>Dosina imbricata</u>	Geribde artemisschelp
<u>Lithophaga lithophaga</u>	Zeedadel
<u>Venerupis virginea</u>	Gevlamde tapijtschelp
<u>Callista chione</u>	Bruine venusschelp; Speeldoublet
<u>Hiatella arctica striata</u>	Gestreepte/Gefronste rosthooier
<u>Lyrodes pedicellatus</u>	Levendbarende paalworm
<u>Emarginula rosea</u>	Rode napje; Roze napje
<u>Emarginula reticulata</u>	Gespleten napje
<u>Puncturella noachina</u>	Mutsje
<u>Gibbula umbilicalis</u>	Genavelde tolhoren
<u>Rissoella glabra</u>	Glashorentje
<u>Hyalia vitrea</u>	Glasachtig drijfhorentje
<u>Lamellaria perspicua</u>	Boetje
<u>Trophonopsis truncatus</u>	Ribhorentje
<u>Buccinum undatum</u> forma <u>sinistrora</u>	Linksgewonden wulk
<u>Buccinum anglica</u>	Engelse wulk
<u>Retusa truncatula</u>	Geknotte oublietoren
<u>Haliotis lamellosa</u>	Gewoon zeeoor; Zeeoor
<u>Conus ventricosus</u>	Kegelslak
<u>Vermetes vermetes</u>	Wormslak
<u>Vermetes craenarius</u>	Wormslak
<u>Sinuria pelta</u>	Gorgonenslakje
<u>Murex trunculus</u>	Murex-purperslak; Murex; Purperslak
<u>Nucella lapillus</u> forma <u>bizonalis</u>	Gestreepte/Zebrapurperslak

<u>Natica montagui</u>	Tepelhoren van Montagu
<u>Natica sordida</u>	Slijkkleurige tepelhoren
<u>Natica groenlandica</u>	Groenlandse tepelhoren
<u>Natica islandica</u>	IJslandse tepelhoren
<u>Monodonta turbinata</u>	Tandtolhoren
<u>Tritonium nodiferum</u>	Tritonshoren
<u>Zizyphinus laghieri</u>	Priktoelhoren
<u>Astraea rugosa</u>	Tilbandslak
<u>Cerithium rupestre</u>	Rotspenhoren
<u>Trivia adriatica</u>	Europese kauri
<u>Murex brandaris</u>	Brandhoren
<u>Aplysia depilans</u>	Den haaruitroeiende zeelongs/(gewone) Zeehaas
<u>Aplysia punctata</u>	Zeehaas
<u>Aplysia rosea</u>	Kleine zeehaas; Zeehaas
<u>Peltodoris atromaculata</u>	Gevlekte zeehaas/Gevlekte zeenaaktslak
<u>Glossodoris varentrennes</u>	Sterreslak
<u>Glossodoris luteorosa</u>	Sterreslak
<u>Glossodoris gracilis</u>	Sterreslak
<u>Glossodoris purpurea</u>	Sternaaktslak
<u>Turridilla hopei</u>	Zeenaaktslak
<u>Flabellina affinis</u>	Zeenaaktslak
<u>Thuridilla hopei</u>	Gestreepte zeenaaktslak
<u>Hervia costai</u>	Zeenaaktslak
<u>Spurilla neapolitana</u>	Zeenaaktslak
<u>Argonauta argo</u>	Papiernautilus
<u>Sepia dollfusi</u>	Gekielde zeekat
<u>Elodone aldrovandi</u>	Octopus
<u>Octopus macropus</u>	Langarmige octopus
<u>Rondeletiola minor</u>	Noordse dwerginktvis

1. De naam Parelmoerneut is altijd gebruikt bij de soort Nucula nucleus. Omdat echter is gebleken dat de altijd met nucleus aangeduide schelpen uit het Nederlandse strandmateriaal in feite behoren tot de in de Noordzee algemene soort Nucula nitidosa, stellen wij voor de naam (Gewone) Parelmoerneut te gebruiken voor N. nitidosa.

2. Aangezien er nog steeds meningsverschil bestaat over het feit of Littorina rudis en Littorina tenebrosa als aparte soorten moeten worden opgevat of als ondersoorten/vormen van Littorina saxatilis, stellen wij ter onderscheiding het volgende voor: voor rudis Ruwe alikruik, voor tenebrosa Brakwateralruik en voor saxatilis de door Bank (1988) voor tenebrosa genoemde naam Vale alikruik (of een nieuw te verzinnen naam).

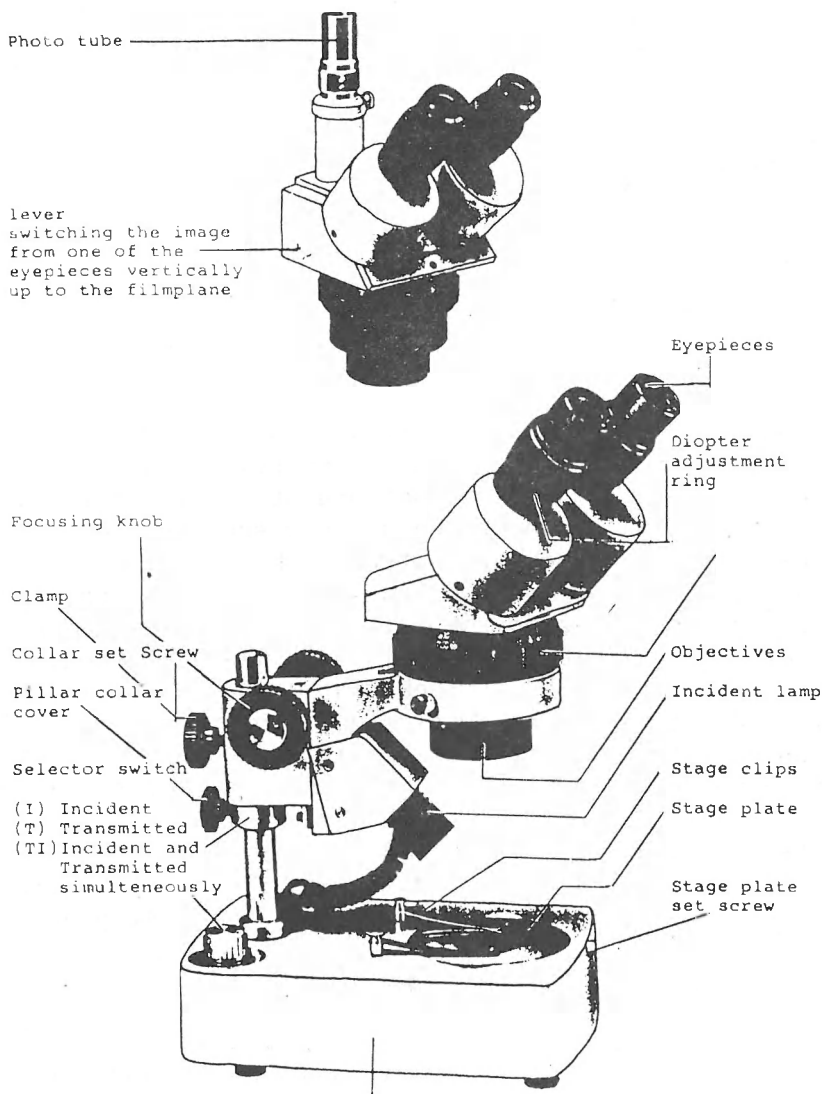
BOEKBESPREKING.

JANKE, K. & B.P. KREMER, 1988. Düne, Strand und Wattenmeer. Kosmos Naturführer. Franckh'sche Verslagshandlung, W. Keller & Co, Stuttgart, 319 pp.
ISBN 3-440-05759-3

Deze nieuwe gids behandelt de fauna en flora van de getijdenzone, de schorren en de duinen van de Duitse kusten. Ongeveer 370 soorten worden geïllustreerd met prachtige kleurfoto's. Veel van deze soorten zijn algemeen aan de Belgische kust en in de Boulonais. Het boek lijkt maar weinig fouten te bevatten. De *Jassa falcata* van blz. 221 is in werkelijkheid een *Jassa marmorata* en, zonder een wormenspecialist te zijn, denk ik dat de foto's van *Nereis virens* en *Nereis diversicolor* op blz. 101 verwisseld werden. Het belangrijkste verwijt dat ik dit boek maak is dat de organismen per habitat worden geclassificeerd. Veel organismen zijn niet strikt gebonden aan de categorieën van leefmilieu's zoals ze in het boek gehanteerd worden. Een klassieke schikking naar systematische groep zou het boek meer helderheid hebben gegeven.

Over het algemeen is dit boek, door de kwaliteit van de tekst en vooral van de foto's, beter dan menige andere strandgids. Voor Strandwerkgroepers, vooral zij die hun eerste stappen op het strand zetten, is het boek daarom interessant.

C. d'Udekem d'Acoz
Avenue du bois des collines, 34
1420 Braine l'Alleud.

EUROMEX MICROSCOPEN EN STEREOMICROSCOPEN

- Vraag vrijblijvend onze kleurenkatalogus, enorme keuze, lage prijzen !! zeer goede kwaliteit !!

Firma De Putter
St. Jacobstraat 32
8000 BRUGGE
050/33.47.88

DONDERDAG GESLOTEN

JEUGDHERBERG "DE PLOATE"

LANGESTRAAT, 82

8400 OOSTENDE

TEL. 059/70.54.84

NATUUREDUCATIEF MAATWERK voor individuele leden, gezinnen, groepen en scholen (volgens leeftijdsgroep, budget en aangevraagd thema).

VOLLEDIG UITGEWERKTE dag-, halvedag uitstappen en meerdaagse verblijven. Geleide strandwandelingen.

INRICHTEN van studiedagen, kadervorming, congressen, seminaries en vergaderingen.

"ALLES INBEGREPEN"-PROGRAMMAS : volpension accomodatie, uitstappen, opdrachten, teksten, werkbladen, didactisch- en educatief materiaal, documentatie en een degelijke begeleiding door onze gidsen.

GROENE WINKEL, NATUUR-INFOCENTRUM en VOGELASIEL.

Boekhandel

Librairie

UNIVERS SOUS-MARIN

(JEAN CREMER)

KONINKLIJKE BAAN 90

B 8460 KOKSIJDE

☎ 058/51.28.21

Boekhandel, gespecialiseerd in een brede waaier van onderwerpen met betrekking tot de waterwereld.

Zeer ruime keuze aan boeken over aquariologie en malacologie.

De winkel is alle dagen open behalve op dinsdag.

Een boekenlijst is op aanvraag te bekomen.

Aankoop per briefbestelling is mogelijk.

Doorlopende tentoonstelling van schelpen en koralen.